

2026

Stunder för studerande

Två lättlästa noveller för yrkesutbildning

2026

Rahoittaja:

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Innehåller

Inledning	2
1. Brevet.....	3
2. Amir och de mystiska breven	6
Frågor	14
Frågor: 1. <i>Brevet</i>	15
Frågor: 2. <i>Amir och de mystiska breven</i>	16
FRIS 2025–2027	17

Inledning

Detta häfte är gjort i projektet **FRIS 2**.
Häftet innehåller två lättlästa berättelser
som är korta och enkla.

De berättar om tankar och känslor.
Berättelserna är skönlitteratur:
författarna har själva hittat på
händelserna, personerna och allt som händer.

1. Brevet

Det står i brevet,
att jag ska till auditorium.

Jag vet inte vad auditorium är.
Det låter svårt.

Det är språktest
jag ska på och därför
har jag fått brevet.

Jag vill börja studera
där på skolan.

Jag förstår inte allt
som det står i brevet.

Men jag ska dit till skolan
en viss dag
en viss tid.

Jag försöker komma ihåg
och skriver upp det
i min kalender
på mitt eget språk.

Jag är nervös
när jag kommer till skolan.

Jag ser andra personer
som också ser nervösa ut.
Kanske de ska

på samma test?

En kvinna kommer för att hämta oss.
Hon ler och ser snäll ut.

Vi går till auditorium,
som ser ut som
ett vanligt stort rum
med många rader av stolar och bord.

Vi sätter oss ner
och kvinnan förklarar
vad vi ska göra.
Vi gör alla testet.
Jag vet inte alls
hur det går.

Mina tankar flyger
ibland i väg
och jag tänker på
dem där hemma.
Hur har de det
och lever de?

Jag gör hela testet
men jag vet inte alls
hur det går.

Jag har inte studerat
svenska så länge.
Jag kan inte koncentrera mig
så bra.

När tiden är slut

säger kvinnan
att vi måste vänta
på resultatet.

Jag vet inte riktigt
vad hon menar med det
men jag går hem.

Efter några veckor
kommer det,
brevet.

Det står i brevet att
jag är godkänd i testet
och jag kommer att få
börja studera i skolan.

Jag är glad men
jag har också fått
ett annat brev.

På det brevet står det
Migri och Polisen.
Jag vill inte öppna brevet.

Författare: Benita Wolin

2. Amir och de mystiska breven

Amir satt på sin favoritbänk i skolan.

Bänken var gjord av betong
och kändes sval mot byxorna.

Morgonsolen sken in
genom de stora fönstren
i skolmatsalen.

Några studerande satt redan och väntade på
att den första lektionen skulle börja.

Amir kände inte någon av dem.

Han tyckte inte om den här morgonen
och hade helst stannat hemma.

För att hålla sig lugn
tog Amir fram en bok om månen.
Han hade lånat den på biblioteket.
Amir öppnade boken och började läsa.
När man läser en bok
får man alltid vara i fred.
I dag ville han inte tala med någon.

Flickan i den blåa tröjan

Ljudet av prat och skratt
hördes först svagt.
När flickorna närmade sig hördes det högre.
Amir försökte se upp i smyg
utan att någon skulle märka
att han såg på flickorna.
När de tre flickorna kom närmare
tittade en flicka med blå tröja på Amir.

Hon blinkade åt honom.
Sedan vände hon sig
mot sina vänner och viskade.
Amir tittade snabbt ner
i sin bok och låtsades att han läste.

Flickan i blå tröja stannade framför honom.
Hon tog hans bok,
stängde den och såg honom i ögonen.
Sedan kramade hon honom.
Han satt med armarna
vid sidorna och vågade inte
krama tillbaka.

När hon gav tillbaka boken
visste han inte vad han skulle säga.
Den handlar om månen,
sade han och tittade ner på sin bok.

Brevet

Efteråt tänkte Amir mycket på kramen.
Han förstod inte varför
hon hade kramat honom
men han tyckte om det.
Han försökte komma ihåg
hur kramen kändes.
Resten av skoldagen kunde han inte
koncentrera sig på lektionerna.

Nästa dag hittade han
ett litet brev i jackfickan
när han kom tillbaka från toaletten.
Det fanns inget namn på kuvertet.

Amir gick tillbaka till toaletten
och öppnade brevet.
Han förstod ingenting.
Det var skrivet med kodspråk.

Vxx qtnfl qtwjskhpc slcävyzr a
nrtgejlyx xef uecl ef lxx wykxv åå oiy.

Var det flickan med
den blåa tröjan
som hade skrivit brevet?
Han vågade inte fråga.
Han bara tittade på henne i smyg.
Hon var ny i klassen och hette Ylva.

Handväskan

Amir ville veta vem
som hade skrivit brevet.
Han ville också veta
vad som stod i det.
Han stannade kvar i klassrummet
på rasten för att söka efter ledtrådar.
Alla andra gick ut.

Amir sökte först i Ylvas ryggsäck
men hittade inget.
Han visste inte riktigt vad han sökte.
Han letade i hennes häften
efter texter skrivna med kod
men hittade ingenting.

Medan han sökte
kom rektorn in i klassen.
Amir hann inte lägga tillbaka häftet
han höll i handen.

Vad håller du på med? frågade rektorn. Är du en tjuv?

Amir var tyst och sade ingenting.

Han ville inte förklara varför

han hade öppnat ryggsäcken.

Rektorn skulle ändå inte tro på honom.

I morgon ska du komma till mitt rum

för att prata om det här, sade rektorn.

Koden

Amir skämdes och stannade hemma

från skolan nästa dag.

Han ville inte träffa rektorn.

Han frågade AI om texten på lappen.

AMIR:

Jag har en text som är skriven med kod.

Kan du hjälpa mig?

AI:

Visst kan jag det.

Skicka mig texten.

AMIR:

Här är texten: Vxx qtnfl qtwjskhpc slcävyzr a

nrtgejlyx xef uecl ef lxx wykxv aå oiy

AI:

Koden heter vigenère.

För att kunna lösa den

behöver du ett nyckelord.

Berätta ordet så kan jag lösa koden.

Amir prövade med många ord

men inget var rätt.

Med en suck gav han upp.

Aurora

Nästa dag var Amir i skolan.
Han hoppades att rektorn
inte skulle se honom.
I klassen tittade Ylva upprört på honom
och viskade med sina vänner.
Han skämdes.

– Varför grävde du i mina saker?
frågade Ylva argt på rasten.
– Jag visste inte vem
som hade skrivit ett brev jag fick
och ville veta om det var du, svarade Amir.
– Jag har inte skrivit något brev.
Du kunde bara ha frågat mig,
– Förlåt. Varför kramade du mig?
frågade Amir försiktigt.
– Det var en utmaning på TikTok.
Krama den första person du ser.
Det råkade vara du.

Amir blev både besviken och lättad.
Han visste inte
om han tyckte om Ylva,
hon var så annorlunda.
Men han visste att han tyckte om
att bli kramad.
Nu visste han också
att Ylva inte hade skrivit brevet.

På lektionen skulle de arbeta i par.
Först ville ingen vara par med Amir.
- Jag kan vara par med dig,
hörde han någon säga bakom honom.

Det var Aurora,
en flicka som brukade sitta
längst bak i klassen.
Hon pratade litet och
hade inga vänner.

Det var lätt att vara med Aurora.
Hon pratade inte så mycket
och han kunde slappna av.

Aurora hade ljust hår och glasögon.
På högra handen
hade hon en hennatatuering
som föreställde en stjärna.

– Jag såg att du läser
en bok om månen.
Vet du att månen heter luna
på latin? frågade hon.

– Ja, och stjärna heter stella,
svarade han och tittade
på hennes hand.

De började prata om rymden.
Aurora visste mycket om solen
och planeterna i solsystemet.

Nyckelordet

Amir hittade ännu ett brev
i sin jackficka.

Det var också skrivet med kod.
Enligt AI var det samma kod
som i det första brevet.

Nbpw ou ntvI xif oär?

Han berättade om breven åt Aurora.

Hon var bra på att lyssna.

Han undrade vem
som hade skrivit breven.

Aurora log och sade
att hon tror att han nog
kan komma på det.

Han tänkte mycket på
vad Aurora sade.

Vad menade hon?

Varför log hon?

Hade Aurora själv skrivit breven?

När han kom hem
skrev han till AI.

Ordet Aurora var inte
rätt nyckelord.

Han tänkte på att Aurora
var intresserad av stjärnor
och hade en bild
av en stjärna på handen.
Var nyckelordet stjärna?

Ordet stjärna fungerade
inte heller.

Men på det tredje försöket
lyckades han.

Amir:

Använd ordet STELLA som nyckelord.

AI:

Ordet STELLA är rätt ord.

Så här står det i breven:

Det finns miljarder stjärnor
i universum men bara en
som lyser på dig.
Vill du vara min vän?

Amir blev glad.

Han tyckte om att vara
tillsammans med Aurora.

Amir:

Koda den här meningen:

Det vill jag. Man behöver bara en stjärna i sitt liv.

Solen sken när Amir gick till skolan.

Han log mot alla han mötte på vägen.

Stella såg inte

när Amir lade ett brev

i hennes ryggsäck.

Sedan gick han för att prata
med rektorn.

Författare: Tom Westerén

Frågor

Bild. Copilot

Frågor: 1. *Brevet*

- Vem är huvudpersonen?
- Hur är han eller hon?
- Vad önskar han eller hon?
- Vad är han eller hon rädd för?

- Vad står det i brevet från Migri?
Hitta på och fantisera.

- Har du själv gjort ett språktest?
- Hur var det, tyckte du?

Frågor: 2. *Amir och de mystiska breven*

- Varför tror du att Aurora valde att skriva brev till Amir?
- Varför tror du att hon skrev breven med kod?
- Vad menar Aurora när hon skriver "Det finns miljarder stjärnor i universum men bara en som lyser på dig."?
- Hur gör du när du tycker om någon och vill att hen ska veta om det?
- I novellen gör Ylva en TikTok utmaning. Har du gjort en utmaning eller hört om en utmaning? Berätta om den.

FRIS 2025–2027

- AEL-Amiedu Oy/Taitotalo
- Axxell Utbildning Ab
- Careeria
- Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä / Saimaan ammattiopisto Sampo
- Etelä-Savon Koulutus Oy/Esedu
- Haapaveden Opiston kannatusyhdistys ry, Haapaveden Opisto (Työpakettivastuu)
- Helsingin kaupunki / Stadin AO (Työpakettivastuu)
- Helsingin maalariammattikoulu
- Helsinki Business College
- Hyria koulutus Oy
- Hämeen ammatti-instituutti Oy
- Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y. /Itä-Karjalan Kansanopisto
- Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Ammattiopisto Samiedu
- Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU (Työpakettivastuu)
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (Työpakettivastuu)
- Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr/Jyväskylän kristillinen opisto (JKO)
- Jyväskylän Talouskouluyhdistys ry. / Jyväskylän palvelualan opisto
- Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos
- Kalajoen kristillinen opisto
- Kanneljärven opisto
- Kelloseppäkoulu
- Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
- Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
- Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä (Koordinaatio)
- Kirkkopalvelut ry / STEP-koulutus
- Kiteen evankelisen kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kiteen Evankelinen Kansanopisto
- Kolmen kampuksen urheiluopisto Oy
- Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, Ekami
- Koulutuskeskus Salpaus - kuntayhtymä
- Koulutuskuntayhtymä Brahe
- Koulutuskuntayhtymä OSAO
- Koulutuskuntayhtymä Tavastia, Ammattiopisto Tavastia
- Kouvolan Ammattiopisto Oy
- LIVE-säätiö/LIVE ammattiopisto
- Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
- Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, Novida - ammattiopisto ja lukio
- Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Länsirannikon Koulutus Oy WinNova
- Oulun palvelualan opisto
- Peimarin koulutuskuntayhtymä/Ammattiopisto Livia
- Perho Liiketalousopisto
- Peräpohjolan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Peräpohjolan Opisto

- Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä/Riveria
- Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kankaanpään opisto
- Pohjois-Savon opisto
- Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto sr
- Raision seudun koulutuskuntayhtymä
- Raudaskylän kristillinen opisto
- Rovalan Settlementti ry/Rovala-Opisto
- Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDU
- Salon seudun koulutuskuntayhtymä
- Sasky koulutuskuntayhtymä
- Satakunnan koulutuskuntayhtymä/Sataedu
- Savon koulutuskuntayhtymä/ Savon ammattiopisto
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
- Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy
- Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö
- Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy
- Suomen Yrittäjäopisto Oy
- Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab/Practicum
- Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur/Yrkesakademin i Österbotten (Koordinaatio ruotsinkielinen verkosto)
- Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr/ Tampereen Aikuiskoulutuskeskus TAKK
- Tampereen kaupunki/Tampereen seudun ammattiopisto Tredu (Työpakettivastuu)
- Turun aikuiskoulutussäätiö sr/Turun akk
- Turun kaupunki
- Työtehoseura ry (Työpakettivastuu)
- Vaasan kaupunki / Vamia
- Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä/Valkeakosken ammattiopisto
- Vantaan kaupunki/Vantaan ammattiopisto
- Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2-hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenenyhden (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2>

Oppimateriaalien CC-lisenssi:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)